

Pia. 86.

Elai. 22.

Ioan. 11.

Tren. 3.

Cant. 5.

Cant. 5.

Apoc. 3.

iam non est proprius fructus, fructus integritatis, fructus uirginitatis. Tales consecrati sunt, sed iam ablati sunt. Non bene conueniunt consecratio & corruptio. Laxa uirginitas condonari solet, sed redonari non ualet. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei, sed ignominiosa facta sunt in te. Cuius confusione duplici & rubore decerere in planctu agnosce partem tuam. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, & plorabo lapsum non ulem de plebe, sed quasi primam in uirginali grege. Quis in qua dabit mihi fontem lachrymarum? Nam ipsa que lapsa est lachrymis tota percessit, per ora irrigua lachrymarum riuus defluunt. Alta suspiria & anxii gemitus produnt quod cogitua semper culpa confuso supprimit. Vidi miserandam in misera facie, defectu uultum, fractas genas: singultu sermone intercedebat, a lapsu continere uoluit, a lachrymis continere non ualet. Age quod agis, fructus dignos poenitentia. Imonet te dolor, merore consumere, cum propheta dicat: Nolite incumbere ut cōsolemini me, amare flebo. Flebo & ego tecum. Fortē dilectus tuus, & ipse collachrymabitur tibi, qui Lazarum fleuit. Fortē plus ille flet. Plus dolet, qui plus diligit. Miserationes eius multe sunt, ideo inquit propheta non sumus consumpti. Denique nec tu consumeris, quia consolatoris est tibi & consolator, cōuertens animam tuam. Quomodo (ut dicam quod intellegi uix potest) non permouebit (imparsibiliter tamen) eius affectus, iustus tui miserabilis facies, dum ipse qui retracto meroris tui seriem, dolore cordis tangor intrinsecus: D Si feceris dignos poenitentia fructus, reuertetur iterum dilectus tuus in ortum suum. Nam poenitentia poma libenter comedit. Beatius tamen, si primæ puritatis fructus in tactos quis seruet. Bonum est in maturitate præuenire, & perseverare in ea. Ideo spōsa præuenit in maturitate, & dicit. Veniat dilectus meus in ortum suum, ut comedat fructum pomorum suorum. Veni in ortum meum soror mea sponsa. Vehemens amator est dominus Iesus, ad unam imitationis uocem, ad uoluntatem in ortum spōsæ. Quasi præuolat & præuenit in maturitate. Veni, inquit, accipiat hoc uerbū imperari sensus, & apte coherere quod dicit, ueni. Non est piger, non parcus retributor, sed incōtinenter sponsam reuincat. Veni in ortum meum soror mea sponsa. Mellis myrrhā meā cum aromatis meis. Durus est affectus qui non permouetur per inuentiones & remuneratiōes istas tā dulces. Quid hac uicissitudine gratius, quid mirabilius est hoc commercior? O admirabile commercium. Dilectus dei patris, gloria cæli, angelorum delicia, ad ortulos nostros inuitari se permittit, & ad suos reuincat non præmittit. Et qui nosset est ortus, uerius dicitur ipsius. Non enim ait ueniat dilectus meus in ortum meum, sed in ortum suum. Iure uidens in suum, quoniam ab ipso datum, & ipsi debitum, & certe deditum. Veniat dilectus. Veni soror mea spōsa. Magna dulcedo, & apta distinctio. Illa desiderat, & ille ipe rat. Hæc dicit ueniat, hic dicit ueni. Ego (inquit) sto ad ostiū & pulso si quis aperuerit mihi, introibo & conabo cum illo, & ipse mecum. Non habes necesse, o bone Iesu, morari ad ostiū sponse. Ipsa enim te uocis ultro interpellat. Redde uicē, reuincat illam. Sedisti ad mensam eius, uide quanta sint apposita tibi, scies quæ & tanta oportet te preparare. Tāta inquit, & sufficit ei. Hoc autē dico, totā se impedit, tū te totū repēde. Quō totū erit, si illa se totā dat, tu te dimittas: Exiguū tuū, plū est toto illius. Totum eius, portio est quædā gratia tuæ: ideo & tuus est, & tuus suus est ortus. E Veni in ortum meum. Ego, fratres, in ortu sponse copiosum illum & delicatum & gloriosum cōstitutum paradisi uirtutum Christi libenter accipio, quas secundū geminā naturā, uel ab æterno habuit, uel accepit in tempore. Ergo in hunc modum ortu sponse statū animæ uel ecclesie interpretare, & uirtutū affectuūque dotes quibus dotat a sponso. In isto cōsideram bona corporis, in illo captus. Pulchra utrobique cōtemplationis cibus. Sed quid illa ad uirtutes. Quāto gloria Xpi, uel aie uel ecclesie præcellit uirtutes, tāto delectabilior in hūc ortum

ingressus. Ad illū operatio plus spectat, ad illū contemplatio sola. Sponsa, & si latetur de illo, laborat cum illo, & in sudore uultus uescitur pomis suis. In istum cū intro ducta fuerit, nihil reliquū est nisi delicia tantū. Sum tuetur, & istū inuenerit. Nec inuenerit in istū nisi de illo, hoc est de actione ad usum speculationem. Aut si cōtemplationem in illū sponse ortum admittimus, similis est actioni. Vtque de illis ortis, ordine commodo ueniat ad hæc myrrhā. Non enim nisi in abundantia uirtutū ingreditur in ortum dilecti. Ingressus (inquit Iob) in abundantia sepulchri. Job. 5. Mellis tamen hic sonat in ortum. In sepulchro immittit quies & quædā a curis occultatio, in orto exprimitur intuitus & epulatio. In sepulchro feriamur, in orto fruimur. Sicut ergo in sepulchro non nisi in abundantia ingredimur (sicut scriptū est) multo minus in ortu. Ideo sponsam de orto in ortum inuicatur. Veni in ortum meum soror mea sponsa. Ingressus, ingredere spōsa in cōtemplatione uirtutū dilecti tui, ingredere in delectationes eius, memorare uirtutis eius solius. Ibi deus tuus docet te in succum ditate, & deducet te mirabiliter dextra sua. Cibabit te pomis uirtutis, & intellectu. Myrrhā & aromata mellei tibi. F Mellis sui (inquit) myrrham meā, cum aromatis meis. Immortalitate enim & incorruptibilitate mellei post mortem. Myrrhæ siquidē beneficiū corpora mortuorum perdurant illa. Myrrhā (inquit) meā. Bene suā, quam & primus accepit, & solus impavit. Primitia enim Christi, deinde qui sunt Christi. Per illū resurrexerit mortuorum, qui primus resurgens tam non moritur. Bona talis myrrhā, & melior quam hæc uirtuta que carnē mortuā nō sinit putrefcere. Nam ista rediuita non sinit desicere. Erat & myrrhā eius præcellens, & singularis illa castitas uirginalis, que nullū titillationis motū surgentem sensit, nec fomitem habuit: in quo nec motus est talis repressus, nec fomes remissus, præuentus est enim in uirtutibus myrrhæ, & myrrhæ suæ. Alio rum eatenus est efficacax myrrhā, & cōtinencia pertingit ut seruet ad corruptionem: hæc ad corruptibilitate carnem domica custodit intactā. Alio rum myrrhā corruptionem carnalis incētū subsequit, hæc incētū præuenit omne. Illo rum excludit, & huius præcludit. In Iesu nec causa nec corruptio, in eius matre est causa, non tū corruptio. In aliis oibus & causa & corruptio. Myrrhā nostra uotū exurgentes carnalis cōcupiscentie reprimunt. Myrrhā Mariæ tales motus neciuit: myrrhā Iesu taliter mouendi nec causam nec originem habuit. De plenitudine eius omnes accepimus, & myrrhā de myrrhā. Myrrhā nostræ castitatis, uirtutis & iustitiæ ipsi? est ideo cū in nobis myrrhā metit, utinā ipse multā myrrhā inueniat quā metat. Myrrhā cū aromatis, id est abstinentiā mali cū affectibus boni, distinctiōnem carnalis, & deuotionem cordis, siue temperantiā a licitis, ac tolerantiam in iniurijs accipiam? In myrrhā bene utriusque uirtutū aromata locant. Hæc est enim gratia si bene affectes flagellamur, si ipsi nosmetipsos foris affligentes, eo spiritu suauiter intus afficimur. G Multam de martyris Laurentij (cuius festa nunc agimus) agro myrrham demessit, aromata multa, confectionis myrrhā, confectionis aromata. Ad ignem enim applicatus Christum cōfessus est, corpus suū tradidit ita ut arderet, facultates disperdit pauperibus, caro eius cremata est propter Christum, sed cor magis in Christum deo de craticula uocatur ad ortum. Et dum in craticula erat, ab orto non aberat. Nūc tūtu in orto, nō tamen totus in eo. Caro eius adhuc in corruptio ne tenetur, non dū restoruit. Restoruit autē cū fuerit corpus humilitatis nostre conformē corpori claritatis Iesu. Tunc metet immortalitatis myrrhā, quā ipse simeffuit, & aromata multimodæ gloriæ. Tūc uerē inuitabit, & dicit, Veni in ortum meum soror mea sponsa. Tunc gloriabif plenam cum aromatis suis se myrrhā mellei fuisse. Tūc enim & palsonis suæ, & precū (que in aromatis signant) portetur effectū. Cum clamore siquidē ualido, & lachrymis preces offerens exauditus est pro sua reuerentia, factus omnibus obteperatibus sibi causa salutis æternæ. Volo (inquit) ut Ioan. 12. ubi ego

Cant. 5.

Cant. 5.

2. Co. 5.

Cant. 2.

Pro. 25.

Mar. 11.

Cant. 5.

ubi ego sum, illic sit & minister meus. Vbi nisi in ortu? Erat hoc in generalis resurrectionis cōplatione: in istomius tū & modū sit per cōplatione. Quasi enim in ortum eius ingredimur, cū affectuose, cōdignē, & desideranter speculamur, quales futuri sumus per ipsum, & qualis tam respurgatus est ipse pro nobis, & in cōplatione nobis. Quid dico respurgatus? ante resurrectionem ois cōuerfatio eius ortu pulcherrimū gratiā præfert: sed quod ante plantauit, postea mellei. In resurrectione maturitatis, & melsionis est tepus, quā uniuersis laborū suorū fructus percipiet. Ergo nos in ortum suū uocat, quod myrrhā & aromata sua se mellei subnectit, ad cōtemplandam resurrectionis gloriam hortat, que futura est per ipsum in nobis, uel que in ipso percipiet pro nobis. Nōne iucundus & uerē delectabilis pgressus intro in ortū Christi, intro in platiōes dñi quodam pfectu de uirtute in uirtute? Profectu inquit, non audeo proferre dicere. Nam ad uirtutū ipsius ueritate & plenitudine quis sibi prouocet pollicetur? In cūcudis digressus planē, & cōmodus quidē. Nusquā magis humane mentis factus reprimunt humilitate, nec fames cōtemplatione fatia, nec fastidium excitat emulatio. Cōparatio humilitat, imitatio exerceat, consideratio delectat. Prima premit, Secunda prouocat: Tertia pacit. Premit immensitas, prouocat honestas, pacit ueritas. H Dentque paulo post ipse dilectus, ipse sponfus amicos & charissimos sibi inuitat ut comedat, & bibant & inebrientur, quod que maior illis inuicem auditas, de suo prius blanditur, & proponit conuoluto. Comedi fauū cum melle meo. Tuum Iesu bone utriusque est, & illud mel quod das, & illud quod es. Sed hoc in loco mel illud quod es ipse, nix intelligentiæ se promptus offert. Cur non dicit fauū tuū, sicut & mel tuū? Cur hac distinctiōne nix ueris? Et fauū tuus est sicut & mel tuū, quāuis manifestē illud exprimas, cum istud files. Tua est utraq natura, sed diuina tua, & quasi naturaliter tua humana non est quasi naturaliter tua, sed magis assumpta, & dignatione tibi effusa est naturalis. Comedi fauū cū melle meo. Ante sacre conceptum uirginis quasi mel solū erat, & sine fauo nondum incarnata diuinitas. Postea mel in fauo, deus in homo, nūc autē fauus in melle, homo deitate uescitur. Et si cognouimus? Xpm in carnem, sed iam non cognouimus, ait Ap. Sicut erat deus reconditus in carne, sic nunc uice uerā ipsa caro est occultata in deo. Et si glorificata est caro illa, ut iam spiritus tualis sit, & infirmitatis nil habens, tū est occultata quodā modo, dum magis cum in eo ipse est deus, arēdimus & adoramus. Quodammodo carnis fauus deitatis in melle reconditur, dum admirationē nostram, & fidē ad se trahit: & integro manifestate reuerentia melleitatis. Iam ergo post resurrectionis gloriam Xps comedit fauū cum melle suo, & sine carnalis infirmitatis iniuria i assumptæ carnis substatia, delectatiōe diuina & sibi soli natura perfuitur. Comedi fauū cum melle meo. Bibi unum meum cum lacte meo. Iā dicit tuū esse utriusque, tam lac quā unū. Tū sunt enim utriusque iura nature, utriusque propria nō alteri? ut ita. Et sicut bibit unū nouum, ita & lac nouū. Cum lacte (inquit) meo, id est cū lacte nouitatis tuæ, nō infirmitatis nostre. I Curte sponsa, pperat ad tam dulce conuultū, ubi unū est sponfi, ubi lac, ubi fauus non inanis, non uacuum, sed melle plenus. Mel inuenisti, comede quod sufficit. Nam tu ad totū non sufficis. Ipse autē Iesus nō comedit ad mensurā, sed totū comedit, qui sufficit ad totū. Tibi dicit: Ne sis scrutator melleitatis, ut nō opprimaris a gloria. Ipe scrutatur oia: etiam profunda dei. Nemo nouit patre nisi filius, & cui uoluerit filius reuelare. Ipse totū comedit, ipse cui uult & quantum uult, impertit. Quasi participium tibi pollicetur huius cibi se refectum gloriādo. Si datū fuerit in escam tuam sel, & aceto in siti fueris potatus, memento quā talia passus est Iesus. Gustauit illa in cruce, non bibit: uelocē amaritudinis transiit signans. Bibit autē unū cū lacte suo. Non turbat amplius ad monumentū cū Lazaro, non tristatur usque ad mortem, non sub ipsa morte acceto &

felle potatur. Vtetera trāserunt, noua successerunt. Turbatio illa, tristitia, te diu, dispensatorie ad horā suscepta de hoie uereri, in lactis dulcedine non uia demigrasti. Bonum unum quo hausto oblitus non tradidit priores angustia, & non ascendit super cor, sed nouis, & puris, & lactis in carne iam refuscitata potatur affectibus, quā nulla iam de relicto iniuria, molestia nulla, aut i anima, aut in carne si cut prius, uel assumitur uel sustinetur. Vel acerrimū cum felle miltum quod degustauit, præhibens non bibens, in uis & lactis transiit laporem. Hanc & tu fidelis aia que spōse dignitate perfugeris, hæc inquit, & tu tibi cōmutatio, nem futura confide. Ideo hæc in se futura prædicat, ut tibi tu similla discas sperare. tecū enim cōiurari uult, tecum bibere. Nō bibam (inquit) de hoc genimine uitis, donec Mat. 26. bibam illud nouum in regno meo. Hoc tibi regnū significat, cum ad ortū te uocat, ad ortum deliciarum, ad paradisi uoluptatis, ad fructus maturos, ad fructus iam per se, & a te percipiendos. Tūc bibes unum cum lacte, ut oblitus caris prioris angustia, & nouæ resurrectionis degustes dulcedinem. Præstante domino nostro, qui uiuū & regnat in secula seculorum, Amen.

Sermo X L I. A

Mellis myrrhā meā cum aromatis meis, come Gala. 5. di fauū cum melle meo, bibi unū meum cū lacte meo. Veni in ortum meum soror mea spōsa. Ibidem. Putate fratres uocationem hæc ad seculi finem referri, quā cōpletis oib? sacramentis ecclesie ipsa iūrat ad regnū, quā mittet dñs mellores angelos, eō quod regiōes albe tūc erūt ad messem. O felicitas tēpora primitiæ ecclesie, quā ubi tūc erat ager illi, quā copiosos pducebat fructus, quāta in martyribus erat fecunditas myrrhæ, quot apes perfectioris & mystice doctrinæ fauos operantes. Putares inter ipsa initia fidel, cum uerbi semina mitte rentur, melsionis iam esse tepus, & quasi maturas ad falcē regiones abere. Quid moraris Iesu bone, cur sponfam nō inuistas in ortū? Nōne iam dicere potes: quia mellis myrrham meā cum aromatis meis? Comedi fauū cum melle meo: bibi unū meum cum lacte meo? Vbi nunc martyres in myrrhā, ubi doctores in fauo, ubi feruentes in spiritu, qui signantur i uino, & simplices in malo, quos lactis dulcedo figurat? An nō ager ecclesie tue iam tāta gloria nō datus uidet? Multiplicasti gentē, sed non magnificasti lactitiam. Multi credentiu fructus, sed aromata pauca. Preceffit autinialis ubertas primis illis nascētis ecclesie diebus, nūc hyemalis horror perurgit. Precefferit ubertatis anni, nunc sterilitatis incumbunt. Post spicas florentes & lactas, steriles & uerdine confectæ exurgunt. Cur non dicitis iam bone Iesu: Veni in ortū meum soror mea sponsa? Quid expectas? cur moras necitas? An ut post hanc hyemē autūnus redeat? Letabuntur adhuc coram te, sicut letatur in messe. Tunc benedices coronæ anni benignitatis tuæ, & capiti tui ubertate replebuntur. Pinguent speciosa huius nostri (quod nunc uiderur) deserti, & persecutionis feruor nouissimæ maturitatis canam albedinē melsibus nostris inducet. Multiplicabuntur in senectū sufficientes, non confecti, nō sterili, sed in senectū uberi: & bene patietes erūt ut annuntient. Patietes propter martyriū, annuntiantes propter uerbu. In patientibus myrrhā metes, in annuntiantibus comedes fauū. Tunc electos tuos compungentibus uino potabis, consolatiōnis lacte misto. Si enim non abbreuiasset dñs dies istos, salua esse non posset ois caro. Metit etiam nunc dñs, etsi non quāntū tūc myrrhā, tamē multā myrrhā afflictionis spōraneæ. Fauū comedit cum melle, & expressa spirituum dulcedine sensuū, cōtinens si guris nos facit oblectari. Vmū cum lacte bibit, quia sublimis sensus & excedentes contemplationes fidel, & morū simplicitate temperat & indulcat. Zeli feruor diligit, si tamen affert lactea quædam fomenta paruulorum. B Cū fuerint expressa hæc omnia, cum pertrāserint tēpora martyriū, cū doctores quasi quidā faui sapientiæ cōtinentes in mysterio absconditam ministeriū cōpluerint

Esaie. 2.

Esaie. 9.

Pia. 64.

Pal. 91.

uerfa uice ego uigilo, cor meū dormit, dormit spiritus, caro uigilat. cū caro dormit, non tū statim spiritus uigilat. Indulget animo requies, nōdū tū ab illa gloriosa ebrietas forberet & raptur. Dormit tēmetis, nōdū tamē excitatur illis inebriantibus blādmētis: & quāuis frequenter gustentur, rediūsa tū nouitate animā quam inebriat, excitant. B. Ite uigiles dicitur, qui nunquā unū illud inebriat dīgerūt, q̄ semp̄ madēt eternae delectationis ubertate. Tales in Daniels libro uigiles legis. Bene uigiles, in quibus nihil est q̄ soporatiōe indigeat, sed totum inuigilat deo. Bene uigiles, quorum nō interpollātur uigiliae. Nullus in eis animalis effectus sentit quē deceat cōsopiri, ut expeditores sint cordis uigiliae. Sunt quaedā uigiliae sollicitudinū repletæ molestia, de quibus Petrus. Sobrii estote, & uigilate: quia aduersarius uester diabolus tāquā leo rugiens circuit querens quē deuoret. Et Paulus inquit: Vigilate, & state in fide. Sed illae uigiliae nihilominus sollicitudine non carent, quibus ecclesiae uexantur doctores, sicut euāgelicū illi pastores uigilantes & custodientes uigilias noctis super gregem suum. Vigilate istae quaedā tunc querunt molestia ob imminents mali cautela. Vigiliae spondae dormitenti non continēt mali cautionē, sed copiam boni. Praeoccupat enim mētē uehementis amor audita tē inexplēt uigilias inducit. Vigiliae quaedā sunt, uel de fieri optate praesentia, uel delectatio inceptae. Vigiliae bonae, uigens & non somnolenta deuotio, siue in copia dilecti praesentis, siue in concupiscentia absentis. Haec nec uigilat nec uiget, nisi in quiete & quantū ad seculū uel studia uel delecta consopita mente. Ideo dicit: Ego dormio, & cor meum uigilat. Et in Iob legitur, q̄ in uisione nocturna cum sopor irruit super homines, & dormiunt in lecto, tunc aperit deus aures, tūc loquitur, tunc pulsatur, ideo hic Cant. 5. sequitur: C. Vox dilecti pulsantis. Aperi mihi. Iure uigilat nesciens qua hora uenit dilectus eius. Quasi contineat uigilare spondae & uox dilecti. Cor (inquit) meū uigilat, & statim addeat: Vox dilecti pulsantis. Aperi mihi. Cor meum uigilat, & dilectus meus non dormit. Vox eius pulsatur, & dicit: Aperi mihi. Cor meū uigilat, & ipse statim aduolat, & audit uox eius. Vox (inquit) dilecti. Haec mihi uox nota est, haec mihi grata, ad alias obliuiscite uoces, ad hanc expergefacta sum statim cum insonuit in auribus meis, exultauit praegaudio, multae uoces obstreperere solent, & falsas insularare blanditias, sed non sicut uox dilecti. Migna fratres prudentia spondae, & discretionē spiritui pollens, quae scit distinguere nouit inter uersutias demonum, & blanditias ueras dilecti. Vox (inquit) dilecti pulsantis. Quae talis uox qualis Iesus. Nam quid philo sophorum: Na, quid hereticorum: Nū legis: Num propheta rum: Valida uox eius est, statim fecit huius mundi sapientiam. Lex & prophetae neminē ad p̄fectū adduxerūt, uox Iesu cōsummatiōis summā completitur, uox eius cōsummatiōis p̄cepta cōstmet, uox eius mouet affectus. Vox (inquit) pulsantis. Pulsat enim & penetrat, efficacē instar accipitis gladii, leniter illatur, & blādē persuadet, q̄ nulla potuit alta doctrina obtinere. Non altus sermo, sed alta mysteria. Humilitatem conscientiae, morum contemperantiam, obtemperantia obedientiae, carnis munditiā, cōtempniam mundi, cōcupiscentiā aeternitatis diuinitatis notitiā, quae unquā disputatio, quae districtio tātam aut sermone tradidit, aut inspirādo persuasit. Resurgēdi gratiā, ipsa sibilitate resurgentiū, aeternitate uitae, maiestatis reuelatio

Psal. 75. nem hac docente spirare didicimus & suspirare. Notus in Iudaea deus, in Israel magnū nomen eius. Nūquid tantū Nūquid tam expressum: Nūquid tam impressum: Nūquid tam sparsum: In Israel magnū nomen eius, sed nō ea tenuis magnū uel uentis doctrina, uel uehementi deo

Hebr. 1. tione, uel numerosa populositate creditū. Olim loquēs deus patribus in prophetis, nouissimē diebus istis locutus est nobis in filio. Ideo uox ualida, uox uirtutis, uox dilecti. D. Sed Iudeorum cōuallescere nequirit in auribus: audiuit Gentilitas, & confessa est, & non negauit, di

uens Vox dilecti pulsantis. Vtrumq; agnosco esse dilecti: uocem & pulsantem, uerbum & uirtutem. Vtrumq; mihi gratū dilectus meus, utroq; me demulcet & mouet, uox & pulsatur, & (ut sic dicam) cantico & psalmo. Bene pulsatur & quae si tympanizat, qui uerbi & operis concordem mouet symphoniam. Tympanum puta Iesum, accede, tange, dicitur, pulsa mores, opera, uerba, uitam. Omnes meae cordae ex tēta & sonore sunt, tacta melodīa dulcē resulat. Iesus ipse pulsatur seipsum. Nemo (inquit) tollit aiam meā, sed ego pono eam, & iterū sumō eā. Potestatem habeo ponēdi eā, & potestatem habeo iterum sumēdi eam. Vide quid tibi sonet ista positio, sumptio, & utriusq; potestas, quid ipsa pulsandi causa. Nōmē & ipsa maximē ad cor nostrum pulsatur & excitat, ut nos uelut cithara quaedam efficiat, sic sonāti cōsonare nitamur. Vox dilecti pulsantis. Bene dilecti (inquit) quasi ex dilectione sola & gratia loquentis & pulsantis. Aperi mihi, quia caput meum plenum rore, & cincinni mei guttis noctium. Refrigescet in Iudaea charitas, tā trās migratio fit iuxta scripturā ad gentes. Illi missum est uerbum salutis, sed repulit illud, indignam se iudicans aeternae uitae. Exclusus sum ab ea, tu aperi mihi: quia caput meū plenum est rore, & cincinni mei guttis noctium. Caput Xpi deo. De deo patre gloriantur Iudaei, Iesus se factū habere notitiam, filium reprobat & blasphemāt, tu aperi mihi. Caput meum plenum est rore. Non tales desiderat, non fitit, sed magis saltidū, ideo plenum est. Plenum est rore, eodē sensu leues sint, rationis carentes pōdere, non habentes aliquod in assertionē momentum. Ratione leues, oblatione graues, quasi ros & guttae inefficaces & pertinaees. Et cincinni mei guttis noctium, quae gelida sunt & tenebrosa. Nam est quidā ros qui noctis nō est. Ros tuus (ait Elias deo) ros lucis, & cincinni mei guttis noctium. Figuris adhaerent, scētēs literaturā, nesciētēs sensum spūalem. De uis scientia dei, de figurā legis oblatione Iudaei gloriantur, mysterium inuicē trinitatis, & praefigurationis ueritatem, de superfluis & emortuis signis se iactant. Molesti sunt mihi, discipulos meos premunt, qui sunt uelut quodam capitis mei ornamentum & decus, ideo fugio, aperi mihi. E. Quidam haeretici Christi diuinitate ad quā nec fide uolūt, nec ratione possunt attingere, conatur extinguerē. Subtilia, consona literarum testimonio, & quae diuinitatur autoritate, quasi quosdam cincinnos capitis (nō coherentis) disputationum suarum argutijs, & uelut quibusdam rotis instat inuolutis) inuicent, & corrūpunt, opprimunt. Hi quoque notitiam dei praesument, & spiritualiū subtilitatem sentiūt, quasi in ipso dei capite & capitis superbe locatis, rori conferunt, & guttis noctium: ut intelligas eos minatos, gelidos fluidos, & non coherentes sibi. Sed & si quidē uideris eos sanā quasi caput ipsum tenere fidem, superficialitatem cōmunicare, subtili uigere sensu: gelida tamen est propter malā conscientiam, & propter hypocritam obscurā, & propter nelocum transitū fluida. Gaudium enim hypocrite instat p̄cti. Hunc talē Iesus foris esse iudicat opprimētē, & quasi grauem sibi refugit. Huiusmodi non tam ambulat, quā uolitant in magnis & mirabilibus super se, superba elatione pendulo uagi in aere. Ambitiosa quidē negotiatione perambulant in tenebris de religione lucrū uenates, spirituales simulacra habere doctrinam, studium instar rotis eloquium, incerta & occulta, & q̄si nocturna nosse mysteria sapientiae dei sanctitatis tenere caput & culmen, & in ipso Christi haerere uertice, emmēdi magis quā intrādi studiū gerūt. Istos moleste ferēs & fugitās Iesus dicit: Aperi mihi soror mea, quae intus es, quae non uagaris foris, quae non in subtilibus uolitas, quae nō uis tam emnere foris quā intus te tenere, aperi mihi. Aperi mihi: nō queris nisi me: tora es mea. Torā mea, & multiplici iure mea. Quare multipliciter. Audi quā multipliciter. Soror mea, proxima mea, columba mea, immaculata mea. Soror mea in assumpta carne cognata. Proxima mea, q̄ de latere eū in cruce dormitet, de se dō Adā Eua noua eū creata, ut nō iam sint duo, sed una caro. Ibi est

Ibi est cognitatio naturalis, hic & cōsumptio personalis. Ibi soror, hic sponsa. Columba mea, sed spiritus per gratiam. Immaculata mea, per remissionem & disciplinam. In carne soror, in sacramento ipsa. In spiritu simplex, in maculata in sanctitate. In his omnibus mea, aperi mihi. Age qd agis, aperi mihi. Tibi inquit sum sed aperi mihi illis in quibus adhuc foris commoror. Aperi illis, inuita, introduce in locū tabernaculi admirabilis. Pulsa ut aperiat tibi ostiū magnam & euidens (sicut Paulus dicit) ut pateat introitus per uisionem tuis ad effectū eorū. Penetra ad illos, ut ad te post introduceas. Exi ad illos, ut intrent ad te qui foris congelato frigescunt affectu. Fixtus tui damna, aliorū introduktionē redime. Quid dicitur: F. Exui me tunica mea, quomodo inquit illa: Quid dicitur: Laui pedes meos, quomodo inquit illos: Exuisti te tunica tua, tunica carnalis cura, tunica cere molestia, & fore polluta. Tunica tua te exuisti, mea induere. Zelus domus meae comedit te, ideo iuxta Esaiam induere pallio zeli. Intra, argue, praedica, obsecra, opportune, importune. Nō est pedes poluere hac incedere uia. Si quis adhuc sit pulvis, excuties illum de pedibus tuis. Non pollutos tibi pulchros commendat Esaias pedes, cum dicit: Quam pulchri super montes pedes annunciantium pacem, annunciantium bona. Ne cuncteris, operum meorum exempla te moueat, tangat manus, si pigritaris ad uerbum. Zelores ego sum, tu quoque pro me zelare. Ocum lepore paululum, meis implere neque gocijs. Omnis militans deo, istis cum inbutur, se implicet oportet negocijs. Cum dices essem, pro omnibus pauper factus sum. Aequalis deo exinauit me ipsum, ministrandi forma accipiens. Pro omnibus mortuus sum, ut qui uiuisti, iam sibi non uiuam sed mihi. Attentis talibus in dilecto Cant. 5. sponsa, & his nota exemplis ad emulandum, sic ait: Dilectus meus misit manum suam per foram, & ad tactum eius inremit ueter meae. Per arcum paupertatis, persecutio nis & mortis foramen, operum suorum ad me intromisit exempla. Haec me tangunt, haec me mouent. Nota tremorū dem. rem uentris, audi denique motus effectum. Sequitur enim. Surrexit ut aperirem dilecto meo. Audite & intelligite qui praepropere latet & praepropere nimitis, ad ecclesiae proprietatis honores. Sponsa enim ad quem cantici huius blandimenta cantantur, morose cunctanter, accedit etiam post quā se forem, proxima, columba, immaculatam audiuit uocari. Contemplantur si haec in te sint. Et si sint, uerere ne perdas. Si non sunt, magis uerere ne accipias. At tendit post quod & inuitatōes & commendationes, sic dicit. Surrexit ut aperirem dilecto meo, & tibi unum sit surgere antequam uoceris, qui delectationis illius sanctae pānem manducas, & bibis unum, de quo supra dicitur. Commēdit amīcū meū & bibite & inebriamini charissimī. Vanum imo uerendum sit tibi nisi cum inuitata sis surgere, cum dormis somnum dulcem donec dilectus aperiat. Aperi mihi, non ambitiosis non avaritijs, non inqueritūdis nō elationis uox moueat animū, nō demulcet blādīmēto fallacē, sicut tibi ignote sint uoces, nō tibi istae op̄ bonum suadent, si tamen ante dilecti tui uocem assurgere: qui uis uis & regnat &c.

Sermo XLIII. A. Vperiore sermōe hūc locū ita discussimus, ut dicere uis Iesum ipse suae imploratae solacia aduersus molestias eorū, qui fidei nostrae symceritate humane & perinde doctrinae corruptelate tunc insinere, & subtiliū persuasione inmaculatae rore nocturno, quae princeps tenebrarū, princeps aeris huius later & leniter instillat. Nam & alio scripturae loco querit quae inuaduerunt sup caput suū. Hec ergo inductus est ad nobis dīs Iesus molestias fugiēs, hodie inducet gaudia ferēs. Hec inductus est solacia implorans, hodie lectū solacia portans. Hec plenus inuitis, hodie gratijs, illa in terptatio raras respicit: ista refert ad plures. Non omnes ad praedicationis op̄ uel idonee sunt, uel delegate, nō em corruptelas dēci repellere uel sufficere uel huiusmodi

praesentantur. Non possunt omnes esse matres & spondae omnes possunt sorores & ipse. Nō oēs possunt partē suae, finire inuitā, omnes debent amplexus gratiae. Fuerat sim besterna interpretatione rotis illi nocturni liquor molestus, hodie uis iste sit gratias, ubi loquitur Iesus quereas deponens, hic loquitur blanditias suggerēs. Ibi fugit in festos, hic solam ad ipsam festinat. Aperi mihi soror mea, proxima mea. Disciplinam hic attēde custodias ubi sancta passim non pater. Quis illuc intrabit ad arbitrium, ubi Iesus sine interpellatione non intrat, nec nisi cū fuerit audita & nota uox eius: O me felice si de mea dicit anima queat porta haec clausa est, & per eam nec furtim nec fortuito in disciplinatus affectus immittitur, soli principi patet: si ponam ori meo custodiam, ut soli principi pateat, cum assit, sit ad illud. Aperi mihi portam iustitiae & ingressus in eā cōiuiabor tecum, comedam in ea & bibā & inebriabor. Deniq; & ego inebriabo te guttis meis. Non accedo sterilis, sed madens suauiter illabete rore gratiarum. Aperi mihi, intus iam tibi sum nunc, sed aperi mihi ut amplius intrem. Aperi mihi, iam quasi in uocem accedo: & ceteri rotas affectu. Vt ros tibi fluat eloquium meum, cū detatis meae tibi instillabo arcana. Caput meum eū abundat, & cōtemplatio diuinae in menatare, subtiles & fecundos parturit sensus. Quid dicitur humanitatis mysteria solum moraris: Quid tandū solos ad pedes reficere: Surge scēde ad caput, illi aperi. Aperi mihi in hoc quia caput meum plenum est rore. Humanitas gratiam comparat, diuinitas cōfert, humanitas impetrat, diuinitas infindit amorem. Caput meum plenum est. Ipsum est ros, ipse illabitur animae, & eius medullas irrigat, Viget ad aliquod ingressum aperi mihi, ut pertingā ad intima, ut diuinitatis meae dulcis notitia inuadat, & in faciat totū quod est in interioribus tuis. Aperi mihi ut diuinitatis meae subtilis ros cordis tui teram in fundat, & inebriet eam. Et reuera se esse fratres. Vbi in materia maior est gloria, ibi in meditatiōe maior ē gratia. Quod plus habet excellentiae, plus sibi exigit reuerentia, plus refundit & gratiae. Quod quodam naturae suae merito praerogat, perceptio eius oblationis plus erogat. Plus omnibus placet, quod omnibus praestat. Singularem materiam peculiaris debetur cernendi modus. Non est humani fatis, non est enim moris humani. Quietē & per uigili donatur mentis: non tamen ad uocem, sed cum ipse uult & dicit, aperi mihi. Quid est dicere aperi mihi nisi quodam blandimento affectum illucere, nouere concupiscentiam: ut mens ex parte tacta tātae lucis choruscet, ad plenorem perceptionem se praestet purgatam: Sic lux quass oculo dicit, aperi mihi, quae ex modica perceptione ad maius participium sui, quādam auditatem praegenerat. Aperi mihi soror mea. Quid est Iesu bone quod rogas aperi mihi Tu ipse habes clauem Dauid. Aperi & nemo tibi claudit. Ap. Apoc. 3. partio tua, apertio est. Appare, & nemo tibi claudit. Cui ex minima parte maiestatis tuae cepit gloria scintillare, animam ad se subito conuertit & rapit. Nō sinit tibi claudī dū ipsa choruscet. Cor quod penetras aperi tibi. Aperi tu tenes, dum te subtrahis. Et forte utraq; necessaria est, & cognate sunt tibi apertio sponis, & apertio sponis. Apertio sponis, apertio est. Apertio sponis, apparetus eius & coaptatio ad tam dulces usus. Caput meum plenum est rore, & cincinni mei guttis noctium. Caput plenum est: & eo madent qui adherent illi. Delectabilis dicitur in se, & delectabilis in sanctis suis, qui de ipso per gratiam oriuntur & ordinatione sua quasi quidam distincti cincinni p̄seuerant in eo. Pulchra utraq; contemplatio, uel essentiae eius, uel gratiarum quae procedunt de ea. Diuisiones enim gratiarum sunt, ac si quaedam distinctio cincinnorum. Inuillibilia enim ipsius quaedam praesere distinctionem uidentur, ad nostrae tamen capacitati mensuram. Nam distinctis signis & sermonibus aliud & aliud significare conantibus, quae in ipso sunt unum, quasi plura & uaria innotescunt nobis. Quaedam ad solam eius magistudinem respiciunt, unum hoc cincinnum, puta,

Roma. 1.

Quaedam ad solam potentiam, sic & que ad sapientiam, que ad bonitatem, que ad predestinationem, ad prouidentiam, ad gratiam, ad indulgentiam, consilium, cogitationem dei, genere ralius que una significatiois complectitur ratio, & quasi ad unam pertinet, pro uno circinno interpretare, que ad aliam, pro alio crede. Inuisibilia spiritus (ait aplos) p ea que facta sunt intellecta conspiciunt, sempiterna quoque eius diuinitas, illa plurali protulit, hanc singulari intellectu. Hanc ergo uelut caput accipe, illa uelut circinno. Nam diuinitas in se una simplex est, in effectum autem in subiectis, & effigie particulariter impressam subiectis, uarie significationis recipit numerum, id est essentialia noia mutuo de se disci pnt, no sic autem denominata. Essentia descendit eius est cu conuersionis ueritate & substantie identitate, non tamen cu uerum est deum nosse aliquid, & frequenter uerum erit illud esse. Sic & potentia cum uoluntate in deo unum, idemque est, sentialiter est, denominata uero ab his non se mutuo cose quuntur. Denominatioes em ista cum aliquo circa creaturas effectum continent, cognata ab illis multitudinem trahunt, in se nequeunt commutari. Mira identitas, & mira diuersitas, utraq; inexplicabilis, utraq; admirationis est plena, de uotionis & reuerentie occultissimas & efficacissimas causas continens. Accede sponsa ad hoc caput dilecti, & circinno eius, stringe rorantes crines: multum inde dulcissimi liquoris elicies. Pleni sunt guttis noctis, guttis occultis, guttis non ignota dulcedine refrigerantibus. Erit qn guttae tales expresse frequentius, integri fluminis efficitur impetum. Bonus quidem qui desiderium estuantis amoris refrigerat, siue supra dictis modis caput circinno qm in intelligas, siue in capite illam deitatis nudam notitia que est facie ad faciem, circinno autem illam que per speculum, iam sic, & in uelamento amigatis, in utroque refrigerij uerberem rorem reperes, id est forte capiti ros simpliciter asis gnatur, guttae uero cum adiectione noctis circinno attri buuntur: q & uisio que per speculum fit & amigma nocturne quiddam habet qualitaris, minus fulgens & minus feruens. Acumulare sancta anima spolum, caput & capilli de uotionis rore maneant, Caput intentionis, circinno cogitationis. Ad modum madetium capsillorum stricte sint, extente sint, pingues sint, corinentie extenuate discipli na, continuationis perseverantia, proterre exultationis, specie pingues, ne ad modicum tenebroso & gelido malitie & nequitiæ rore inficiantur, quem principes aeris huius leuiter & latenter aspergit. B. Caue fallaces infectio nes ei? sponsi tui illi celeste se metitur habere rorē. Clau de illi & si dicat aperi mihi foror mea, nulla tibi cum eo cognatione esse responde. Que illi cognata est, immaculata non est. Præua cognatio, quæ contagio sequitur. Christus cum iam fororē dicit immaculatā subiungit. Ausculta qn dicere possis. Vox dilecti pulsantis. Hostis priō aggressu timide agit. Tentatis modo deprehēdi timēs, palpar, non pulsar. Dilectus tuus innotescere uolens pulsar audenter. Aperi mihi quia caput meum, inquit, plenum est rore, & circinno mei guttis noctium. Achi dicat. Aperi mihi quia rore, gratia referatur illabor. Aperi mihi, aptam te preparata te presentia. Tunc illa: Exui me tunica, quomodo in duar illar. Lauit pedes meos, quomodo in quibus eos? Tu dicis aperi mihi. Ecce apui. Parata sum, & domesticis turbari de uo caris refugio. Nolo que semel exui reinduti tunica. Quomodo induar ear? Quomodo? Nullo modo: Nō aquiesco, nō possum nō egre reindutiōis uerbū audire. Lancam exui, uelista subtilis? Noui quam laboriose sint partes Marthæ, quā onerosa opera sit tunica, quomodo circa frequens discutiendo ministerium inquinatos oportet illa affectuū pedes habere & operum gressus. Non possum de Maria in Matham degenerare. Optimam partē elegi, apertum & paratum efficere cor meum ad aduertum dilecti. Nō uidetur in partibus Marthæ passus molestias, qui semel ad illas iterū recurrit festinat. Nuda ab omni materia mundi, & sine impedimento uelaminis, libera & quasi reuelata facie gloriam contemplatur dilecti, surgam ut

Canti. 5.

Ibidem.

aperiam ei. Via hæc, uia pulchra est, nō potest per eam pes pollutus incedere, nec pollui in ea. Breuis uia, nā dilectus stat ad ostium uociferans & pulsans, quasi more in paries. Pulsat ad ostium, explorat aditus, & ardentius diligens pro perentem præuenit me. C. Manum suā misit per foramē, & ad tactū ei? uenter meus intremuit. Quid sibi uult hoc loco q? sponsa q? clauserat ostiū cubitis suis, non hoc quoque obturavit foramē, ne ad illā quid igrederetur incauter. In ceteris cautius agens, cur hic locū negligentia reliquit? An forte hoc in se mīn? ipsa nouit foramē? Quis enim in se omnia potest nosse foramina, omnes aditus, omnes apertitudines, nisi ille qui sicut in Ezechiele legitur in lapide pretioso foramina preparauit? Ipse foramina ubi uult parat, quia ubi uult spirat. Ipse manum mittit per foramen, per aptum aditum, inspirationis occultaturum. Per foramen (inquit) id est per aptum, per aditum, per arctum in gressum. Arctus enim ingressus satis, ubi manum tantū in mittit Iesus: ei? respectu quem per ostij apertione sibi fieri peti. Non moueretur ille uenter sponse, non surgeret, nō aperiret dilecto, nisi ipse prior inspirationis suæ manū immisisset occultā. Occulta ratio uocationis primæ, latēs causa & nondum latus ingressus. Dilatur autē cum præ operati spō anima cooperat, conatur, assurgit, & aperit. Prima solius dei manus agnoscit. Secunda dei simul & hominis. Et cū magis sit propter minus, soli tamē homini deputat ad meritū. Arctā est etiā & quasi p foramē cōcepta cognitio dei, ea que p operi ei? cōteplationis per cipit & quasi tactus manus, nō uisio uultus eius. D. Ad nerte trini cōteplandi modū, in capite, in circinno, in manu. In capite naturā, in circinno figurā, in manu facturā. De hoc ultimo nō sciat. Delectasti me domine in factura tua & in operibus manū tuarū exultabo. Possumus etiā scilla uocare. Essentia, signa, opera. Diuina illius nature notitia, signa per quādā in suo genere similitudinē deprimunt, opera probat. Signa (ut sic dicā) exprimūt, & opera astruunt. Ultimū hūc cōteplationis modus, simpliciter est, secundus eruditōrū. Primus purissimōrū. Verumtamē sicut iam diximus, immisio manus per foramē, immisio nem illam latentē & occultā significat inspirationis, quam diuine uirtutis tactus operatur. E. Hic etiā est aduertē re tria quādā spōla. Que tritā. Primū q? tremuit. Secūdo q? surgit. Tertio q? aperit. Primū sic quidē in ipsa, sed non ab ipsa. Duo sequentia sic sūt in ipsa, q? etiā ab ipsa. In primo preoccupat, in secūdo conat, in tertio captat. Cū tremuit nil in ipsa agit, sed magis patit. Cū surgit & aperit, ppria aliquid industria adhibet. Tremuit, cū motū occultum in spirationis sanctæ dulciter sentit. Assurgit, cū cōsentit & sequit quo illa ducit. Aperit cū huc totā se operi mens in dūiget & reddit capacem. Verūtamē quātomagis se hūc uisus aperit, tantū ex nimia affectione, & uehementia in se deperit. Memor fui, inquit, dei & delectatū sum, & exercitatus sum, & defecit spiritus meus. Memoriam uentri, tremori delectationē, exercitationē surrectiōis cōfert, & apertū Nam q? dicit defecit spiritus? me? ad illud spectat q? hoc sequit in loco. Pessillū ostij mei, aperui dilecto, & ipse declinauit. Tunc declinat, cū tu desicis ferre non ualens. Cū tu afficeris uehementius, tunc ipse citius auolat. Quāto affectuosius captas dilecti amplex? & quasi aperto corde totum absorbere & deglutire conaris, tantū uelocius declinat labilis presentia dilecti tui. F. Sed iam redeamus ad seriem literarū. Surrexi ut aperirem dilecto. Manus mee distillarunt myrrham: Digni mei pleni myrrha probatissima. Quid est q? de apertioe locutura pramittit de manib? An forte fuggerere uoluit quibus te manib? oporteat aperire dilecto tuo: quibus operum meritis comtemplāde ueritati aditum preparare? Bene quidem myrrhatæ manus que carnis mortificationem operatur, que fluxum eius compescunt, stringunt ut latus influat oblectatio uerbi. An non uelut quāsdam myrrhæ stillas, censes opera regularis conuersionis, que uicissim sub succedentia, mentem mgunt & carnem stringunt? Vigilæ

Pal. 21.

Psal. 76.

Canti. 5.

Canti. 5.

Vigilæ

Vigilæ, lectura, castigat, & parcus uisus, asper pannus, & panis ater, plagæ uisgarū uolūtariē susceptæ, in matris plalmodiæ uociferatio, & silens oratio, utraq; in spiritu cordis uehementis, sed hæc tantū uehementior, quātū cor poralis spūs minus est continens. Quidni distillant nobis dum uicissim succedunt sibi? Iure cōserunt myrrhæ, quia carni amaritudinē uexationis inferunt, & deuotionis uelut unguento mitigant anīmū. Et ut discretionē adesse intelligas, & obsequiū rationale, digni mei pleni myrrha probatissima. Man? opa sunt, delectatio digni, Myrrha, tam actio carnis, quā unguentaria exhilaratio cordis. Hæc mercha pbata est, nā est qdā myrrha que reprobata est. Cū uideris quorundā puerilium hominū dignos prohibita passim signa distillare, agilem manum undiq; petulatis uel perueris affectus in dicta spargere: ut arbitrator, indisciplinatæ cōuerfatiōis amaritudinē, quasi reprobā myrrhā istū fundere non negabis. Probatissima uero myrrha est que in multis argumentis exercitiū regularis est reperita laudabilis. Et regularis exercitatio, & hostilis uexatio, utraq; probabilis est, cum patetate uirtus seruata integritate sua amaritudinē nimia nō corrūpfit ac degenerat. Reuole ipa quibus iuuēcula adhuc ecclesia ad aures pulsauit gestū uel dilecto suo Xpo ad corda ipsorū ostiū aperiret pateret aditus: quā in numero defudatū agones, quā ta cōfitei martyria, quā continuis est uexata supplicij? Verē digni eius pleni myrrha probatissima, eo q? omnio darum palstonum argumentis honestata est uirtus ei? in la borib? suis. G. Cū huiusmodi manib? fatigite fratres aperite uerbo, speculationis dulcedinē aditū preparare. Bonorū actū meritis, mētis uestræ recessus Xpo uberi? reserabit. Videte si laboris & fatigatiōis uestræ myrrha multis est expertimētis reperita laudabilis, sicut aurum qd per ignē pbat. Digni mei (inquit) pleni myrrha probatissima. Discretionis significat subtilitas, & uicitiōis libertas. Et dignos em dicit, & plenos. Distillant, & pleni sunt. Vicissitudine habent, non euacuatione. Interpollantur secula in refectione, labores rege, uigilæ somno. Vicissitudo refectione affert, non defectū. Digni mei pleni myrrha probatissima. Cōteplationis optas delicatias, spōi amplexibus ex ocio perfrui, illum solū cordis tū cōtinere se creto noli ad aperendū uacuis, noli aridus occurrere manibus. Actio cōteplationē præcurrit. Quātomagis myrrha cōtinentiæ & afflictionis mortificaueris affect? anima les, tato uerbiore aditū dilecto paraueris. Deniq; sequitur pessillū ostij mei aperui dilecto. Non possumus in angustia terminandi sermonis huius ostiū operire captiui. In aliū differamus tractatū, gratiā ab eo expetentes, & expeccantes, qui habet clauem David sine qua nemo aperit Iesus Christus, qui uiuit & regnat per omnia secula seculorum, Amen.

Canti. 5.

Canti. 5.

Sermo XLIII. O die uobis fratres de apertioe ostij disertum est sum. Nam hestem sermo de opatiōe que uelut quæda apertio est uia ultimū tractatus nostri digessit articulum. Bona planē opatio, que immortalitatis & incorruptionis spem & specie semper præfert, que non seminat in came ut corruptione inde merat. Vtina in ueritate ego dicere possim quia myrrha in manib? meis semper. Si quis (inquit Iesus) fecerit uoluntatem patris mei, cognoscat de doctrina mea. Ecce qualiter pietatis actus aditū referat ueritatis. Boni certē actus qui & quadam contemperantia & moderatione discreti sunt, & uicitionis deuotione repleti. Iure manibus uigentarijs aperitur Christo, quid de uicitione nomē accipit. Est forsitan nisi per unctum ostium ingredieretis, id est in templo de lignis oliuarum ostiola facta sunt, per que in sancta sanctorum aditus pateret. Huiusmodi enim & huius materia unguentarij est ministra liquoris. Ostiola dicta sunt & oliuarum arctus introitus, sed pinguedine gratie sine difficultate illaberis, nisi subtilis est intelligentia, & secretū mysterium. Non laboriosus patebit ingressus,

& deuotionis & charitatis oleo quasi ostio uolueris uti. Et puto quod conueniens est de templo testimonium prolatum. Templum enim dei sanctum est, quod estis uos. Habet ergo in templo tuo ostia p que summus pontifex solus ingreditur in intum cordis sui recessum. Claude ostium, obde pessillum, nisi quādo dilectus tuus ingredit uerit. Si ostium non est, passim patebit ingressus omni transeunt. Si ostium clausum est, pessillum non obferatur: facile cedit & patebit impulsus, clausuram non habes firmiorem. Habe utrunq; ostium circumstantiæ, & pessillum constantiæ. Prospice circumstanter, resiste constanter: obliuio & ignorantia non furripiat, improbitas non intrumpat. B. Esti ita manus distinguere, sollicitam præmeditationem repute ostium, orationem quasi pessillum. Tali firmatum pagulo, hostili non patebit impulsus ostium tuum. Confortauit (inquit psalmus) seras portarum tuarum. Nōne in seris & portis uelut ostium & pessillum tibi uideris au dire? Vtrunq; necessarium est. Sed contra insidias inimici. Vbi nocem & pulsium audis delecti, ubi manus eius subtilem & per foramen sentis attack: aufer pessillum, ostium aperit, cuncta cedent obstacula, si ferri potest, modum parietem totum aufer, ut liberē se tibi dilectus tuus infundat. Sollicitudo aduerfus tentamenta demonum in securitatem uertatur de presentia spōi, caulem hostem repellendū, in præsenti dilecti cōfitei uerte. Ostium aperuisse se nouit qui dixit. Paratum cornu dei, paratum cor meum. Quomodo ostio eget Iesus, qui in euangelico ait: Ego sum ostium & Miranda ratio. Ostium est, & pulsat ad ostium. Intrare uult, per quem quisquis introierit saluabitur, & pascua inueniet. Magna est ostiorum distantia. Est enim ostium quoddam in argumentis nature, est ostium in sacramentis ecclesie, est ostium in experimentis gratiæ. In primo illo ostio naturalis rationis ductu innotescit nobis per opera operans sapientia, & ad aliquid ueritatis intro mittitur, diuinitatis colligimus notitiam, non tamen personalem in deitate distantiā. In hoc ostio non distinguitur persona, nec confertur gratia. Idem non debet esse asiduum, non nimium ad hoc ostium pulsator. Per secundum in eo quod salutaribus instituitur sacramentis, ad ecclesie unitatem intramus ad communionem sanctorum, in hoc secundo ostio sic quidam intus sunt, ut tamen quasi foris sint, donec ad tertium accedant, quod familiarum interpretamentum accessum per charitatis affectum, in copiosam quandam cōteplationem dilecti. Ostium hoc tam secretum tam intum, non oibus patet, sed soli sponse præbet accessum. C. In Ezechiele multorum ostiorum distantias legis quas modo longum esset prosequi. Verumtamē parum quidem inter esse reputo tū ne ad illum igrediaris, an ad te ipse, nisi quātū uideris ingredi ad ipsum, cum tu quasi præuenis, & prior rogas. Ipse uero ad te, cū ipse te præuenit, pulsar affectum, improuissus illabitur, & nil tale meditantem insperatæ dulcedinis mouet attack. Quādo pulsar hoc modo ad ostium tuum, noli morari, surge, festina, ne forte declinet. Nam & in hoc loco sic habes. Pessillum ostij mei aperui dilecto. At ille declinauerat atq; transferat. Cur abs Iesu boner? cur declinas? cur defraudas dilectam à desiderio suo? Tu desiderium inducis, tu delectationem subducis. An forte hoc modo in maiorem audientiam & ardentius desiderium concupiscentiam protrahis, dum copiam subtrahis? Ita est. Planē ista est. Ite amoris fallacia ipsum amorem magis inflammant, ad eius cumulum proficiunt dum sic decipiunt. Ille dominicæ resurrectionis apparitiōes quæ breues erant quā subite, quā facise. Quibusdam uix iam agnitus est, & statim clapsus est. Non se patitur ab aliquibus tangi. Alijs clausis illabitur sanus, ostij apertione non indiget. Illud enim ostium maxime illi aperitur, quod alijs omnibus negocijs clauditur. Cū putatur teneri, quasi furatur presentiam gratiam: furtim accedens, & furtim recedens. Gaudium enim contemplationis inslar est puncti. Velociter recedit, &

Pla. 147

Pla. 107. Toa. 10.

excellenter transcendit omnem humanæ capacitatis usum. Quo ipsa vadit non possumus æquari eam in hac carne passibus sequi. Dixi (inquit Salomon) sapiens efficitur, & ipsa loquax recessit à me, multo magis quam antea erat. Perceptio eius melius quam privatio docet quam sit tran-

Canti. 5. Ipsi (inquit) declinauerat atq; transferat, id est ne Iesu bone declinasti ad sponfam, ut tam cito declinares ab ea? Ipse (inquit) declinauerat atq; transferat: Quid est trāsferat? Trāsferat me, trāsferat vires meas, p'trāsist me: Id est quæ ferre & subsistere non ualentem trāsist me: Gladius est uerbum dei, gladius est Iesus, animam sine mora & difficultate p'transiit, non subsistens, dum eius uehementiam liquefacta mens sustinere non ualet. Flammeus hic gladius est: id est sicut cera fluit à facie ignis, sic anima successa à facie eius. Anima (inquit) mea liquefacta est ut dilecti locutus est. Videtis qualiter ad ignem eloquium liquefecit animam. D. Pessulum ostij mei aperui dilectio meo, at ipse declinauerat atq; transferat. Ita in manifestatione dominice resurrectionis quæ facta est duobus illis euntibus in Emmaus, & aperti sunt oculi eorum ad cognoscendum Iesum, sub ipsa apertionis hora euasit ab oculis eorum: & quasi pertransiit cor illorum, ut ipsi fatentur: Nō me cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur &c. Ardēs erat in spīs in colloquutione, liquefactum est in illa nīssōe uehementi, soliditatem & constantiā non obtinens. Quid enim est Iesum ualuisse, nisi illos in gloriosa apparitiōe subsistere non ualuisse? Declinat dilectā ut flumen pacis, sed ut gloriæ torrens p'trāsist, sicut torrens igne liquefecit facies animam quā mundat, quā reficit, quā trāsist. Quam dulcis hora quando anima huic igne torrenti liquefacta miscetur: quam subtilis est in illo momēto, quam extenuata, quam mobilis. Nihil tunc temporis habet, nihil duritiæ reliquum, nihil rigoris tantummodo calens & liquens. Cognata sunt sibi inuicem liquidum & calidum. In his duobus contemplationis usus cōsistit. Quod liquidum est, calorem promptus concipit & conceptus calor uiscerua quod liquidum reperit, liquidus reddidit. Quod dico calidum & liquidum, hoc est (si alijs dicatur nominibus) succensum & syncerum. Calidum est quod amat, syncerum & liquidum est, quia quandam amari in se speciem repræsentat. Calidum quia ardet, liquidum, quia uidet. Calidum quia inflammatur, liquidum quia dilecti imagine informatur. Quod liquidum est, nihil habet impurum, nil pigrum, facile cernens & facile sequens. Sed tanta gratia liquidum non est cum calor non est. Bene liquidum quod ex puritate dilecti claritatem percipit, & quasi per citum & promptum extra se effusum post dilectum festinat, qui tam p'transiit. Ipse (inquit) tam p'transiit à me qui totā p'transiit me. Velox transitus: sed uolentia non parum habens in tactu liquefacti post se reliquit animam meā. Effusam uerius, & conantem transire usq; ad dilecti trāsitum

Canti. 5. nihil præsumens in eius præsentia. E. In uoce exultationis liquefacta sum statim ut locutus est ipse. Anima mea liquefacta est, inquit. Quid est liquefacta est? id est crescēs facta est, currens, clarescens. Crescens super se, currens ad ipsum, ex ipso clarescens. Virtute crescens, currens uotis, ueritate clarescens, hoc est lata, labilis, lucens. Ex hac forte liquefactione præstitum illi est quod manus sue myrrā distillat, mens liquefacta est. Cur tertium præterimus quod canticum illud apponit? Habet enim sic conexum ex ordine, uenter tremit, distillant manus, anima liquefacta est. Potest sic etiam leuiter hanc lectionem tranſcurrens, ordinatum quoddam agnatum aduertere: non tamen facile est & planum gradatæ distinctiōis rationem assignare. In omnibus quidam modus signatur, sed maior in secundo quam primo, & maior in tertio quam in secundo. Plus est enim distillare quam tremere, sicut liqueſcere quam distillare. Totum præstat præsentia spūs sponſæ suæ quod ei uenter tremit, distillant manus, anima liquefacta est. Totum ex tactu ei? & uotis auditu, totū est (ut sic dicam)

ex pertransitu eius. Quia tangit, tremit: distillat, quia perstringit & p'transiit illam in spiritu uehementi, cuius uocem audis, sed nescis unde ueniat, aut quo uadat. Id est liquefacta est anima eius ut locutus est ipse. Vox subtilior manu est, uehementius mouet, & uelocius transit. Sermo Iesu subtilioris & sublimioris doctrinæ plē cōtinet quam aliqua operum prode queant exemplum. Omne trāsist ex plūm de maiestate deitatis sermo, quem inter discipulos fudit: omnem experientiam pollicitatio gloriæ future quæ reuelabitur in nobis. Huic intelligentiæ & perceptio ni aperit ostium ut comprehendas statim declinat & p'transiit: id est & tu transi in affectum liquefacti cordis. Ad hanc uocem dilecti dic. Mirabilis facta est scientia tua ex me confortata est, & non potero ad eam: & anima mea liquefacta deficiens à comprehensione & non sufficiens ex uehementi & uolēta dulcedine p'transire, & morari in admiratione. F. Propter hæc & humilissimi (inquit) Anima mea liquefacta est ut dilectus locutus est. Quid patatis ut aliquid præter sermōem & quasi ex abundanti ad cōhortationem præsumam? Quid inquam puratis quod nō hic sermo quorundam suggillat duritiā, quorum uiscera & gelido austeritatis rigescunt affectu, quorum uiscera nullum misericordie distillant liquorem, nec exiguo tremunt & mouentur affectu erga penitentes, misericordis manus tactum non sentiunt, piissimi Iesu non igniuntur alloquio, pulsantem in penitente Iesum foris nō audiūt, Vereor ne declinet ab eis & p'transcat, ne non inueniant cum quaerierint, & cum clamauerint nō exaudiat eos. Cur duratur uiscera tua ad filios: quasi non sint tui? Poteras forsitan tuos in clementi oculo respicere, & respicere facta præterire, si tamen tui tantum essent, & non domini tui. Quam durus fores si de tuo largiri deberes quid domini subtilitatem tuam auaro, & innumeram etiam filiis affectu dispartis? Dispersit (inquit) dedit pauperibus, Sed tu forsitan pauperes nescis. Quid si dicat tibi deus: Imperfectum meum nō uiderunt oculi tui in libro tuo non nisi perfecti sunt scripti, de perfectis nulla te cura tenere cōsueuit. Malus medicus qui non est opus ægoris, sed bene habentes fortasse exulcerans. Si non uis erratē quere re, saltem occurrere reuertēti. Aperi tantum misericordie, & si non penitentem propter Christum, suscipiel Christū in penitente. Liquefacta anima tua misericordie rore, ac clamantis & pulsantis Iesu succendat eloquium. Vex penitentis, uox pauperis, uox est Iesu. Id est cum audis hanc uocem, clementi affectu liquefacta anima tua, ut & tu cum sponſa dicere queas. Anima mea liquefacta est, ut dilectus locutus est. Auſculta & recole, quid locutus est? Maria Magdalenæ, qd mulieri in adulterio deprehensæ, quid Samaritanæ, Chananeæ, Zachæo, Petro, Centurioni, Ad tot p'tatis sermones & clementiæ, cuius non mollescat affectus, uiscera liqueſcant? Ad tam uehementes flatus austrinos, etiam de durissimo pectore quantumlibet amosa poterat glacies solui? G. Sentio me affluenti olei liquore perfundi, & simili affectu liqueſcere, quoties misericordie rux opa & uerba p'fecte refencō. Ignitum eloquium tuū hoc uehementer, & seruas tuus diligit silud. Diligit quia in di-

Psal. 118. get, id est anima mea & præ gaudio liqueſcit ubi tu loqueris. Istam liquefactionem oportet ut sentiat omnis sanctus. Nam illa superius disputata liquefactio non nisi perfectio tua est, & eorum nō semper. In tēpore opportuno & fructuoso, ne subducam silentio quod mihi suggeritur, breuiter uobis absoluaum quod adhuc de hac liquefactione in teleſtū cōcepi. Non cernitis quod liqueſcit, qualiter de quodam rigore & immobilitate moueri incipit, seipsum egredi & deserere nitit, de tumore & mole pristinā desinit & descendit & euascescit, seipsum ducentem & ad humiliora loca facile sequitur, uel eadem per seipsum fectat, præcurrens frequenter ducentis conatum. Magna in liquefactis ad sequendum mobilitas, & prompta uoluntas. Intelligitis tam (ut arbitror) in liquefactis ad obediendum aptitudinem grandem, humillimam affectum tractabilem.

Hanc

Hanc humilitatem non metus infringit, sed calor amoris informatur. Metus metem uolentem infringit, amor emoluit & tenerat ac liquidam reddēs tuffingit ad libitū. Huius militas de charitate proficiens, nil molestie patitur, ultro ad inum tendit, quiescens cum appropinquerit inferiora. Habetis iam in liquefactione, humilitatis illius generosæ, habetis & obediētiæ expressam sub breuitate naturam. Vultis & testimoniæ Domini aperuit mihi aurem ut audiā eum quasi magistrum. Audistis loquentem dominum, audite liquefactum affectum discipuli. Ego (inquit) non contradico, retrosum nō abij. Audistis quomodo sequitur, audite iam ad quam infima: Corp' meū dedit percutientibus, & gnas meas uellentibus: faciem meam non auertit ab increpantibus & conspuentibus in me. H. An non iste quæsi ad aspera & ablecta descendit, non rigidē resistens, sed liquefactus, effectus tractabilis ad auditū calentis loquentis? Ergo qui huius humilitatis & obediētiæ liqueſcit affectu, non frigida tumētis mole immobilis & rigescēs, pro suo iure eius sibi uerbi usum glorioſe præsumit. Anima mea liquefacta est ut dilectus locutus est. Omnia uerbi, & ignita uehementer, inflamat cor, commutat renes, in nihilum in conspectu suo respectu dei sui animam redigit, à seipso liqueſcit & desiccat. Ut tam anima non sit secum, sed secum sequatur continent huius uerbi scilicet. Ego sequens. Ideo non in se nō feci, sed cum deo suo est, semper obsequens & quantum datur sequens, sed non assequens semper pro uoto, nec illo excellenti modo qui sponſe cum spōso competit. Nam & hic sequitur: Quæsiui & non inueni illum, uocauit & non respondit mihi. Sed capitulum hoc alterius temporis eget tractatu. ex ocio discuti uolens. Sufficiant ista non pro magnificentia sui, sed pro nostris disparta uiribus, qualiter anima sponſe liqueſcit ad loquelā dilecti sui Iesu Christi, qui uiuit & regnat per omnia secula seculorum, amen.

Sermo. XLV. A.

Canti. 5. **Q**uam tibi fuerit dilectus tuus elapsus, nō tibi redit ad libitum. Vexatio hæc dat intellectū amoris, & augmentat affectum. Nunc uisitar, nunc euascescit uisitatione uocat amicum. Varietas hæc amantis cor & desiderij rapit, & reparat ad usum. Ut dilectus locutus est, liqueſcit anima tua. Anima tua liquefacta defecit, ferre non ualens, & dilecti tui declinat. Defectio tua, fuga ipsius est. Præſente & loquente dilecto liqueſcis & deſcis & expires, absente eo respirare permittis. Absens uisus reparat, quæ præsens exhaurit. Delectationum uehementiam interualla temperant, cuius continuationem ferre non potes. Quid continuationem dico, nō in ipsa te inchoatio reddidit exhaustæ? Statim enim ut loquitur dilectus, liqueſcit anima tua. Deniq; & in sequentibus dicit. Oculi tui auolare me fecerunt. Quomodo dilectum auolare fecerunt, nisi dūm nimio affectu in eo deſecerunt? Modum nescis, id est dilectus tuus moderatur, & præſentis suæ mēsuram tibi distribuit in tēpore. Id est quæris & non inuenis, uocas & non respondet. Attendite fratres uehementiam & uitam amoris. Nec abesse dilectum sustinet, nec sufficit præſenti. Ibi uota anhelata laborant, hic exhausta relinquitur patientur. O felix amor qui contentia quadam uicissitudine qui liqueſcit in ipso, aut quærens anhelat ad ipsum, Quæsiui & non inueni illum (inquit) uocauit, & non respondit mihi. Alibi scriptū est hoc, hoc modo. Quærent me mali & non inuenient, uocabunt & non exaudiam. Quid tam est quod hoc ipsum tam communc est bonis & malis? Cur indifferenter utriusq; te Iesu bone subducit? Veram quidem non indifferenter, sed multum differenter. De malis dicitur, quærent & non inuenient. Sponſa uerō non se inuenturam diffidit, sed non inuenisse causat. Quæsiui & non inueni illum uocauit & non respondit mihi. B. O quoties quæsiui dominum Iesum ineditādo, inuocauit orando, sed nec meditatio effecta est dulcis, nec pinguis oratio? Id est non inueni illum, nec respondit mihi. Nec inueni illum ipsum nec suæ, sed su-

pra modum dulcia sunt quæ respondit mihi. Ad utram mihi frequenter respondeat cum uel lego, uel oro. Ita Iesu bone responde mihi quantas habeo iniquitates & peccata. scelerata mea & delicta mea ostende mihi. Abſconde paulisper faciem tuam, ut mea mihi delicta salubriter innotescat, uel in meditatione mea, uel in lectione sacrarum scripturarum. Tunc enim me inueniunt custodes ciuitatis, domoſtores sancti, cum meos in eorum scriptis motes inuenio. Tunc me inueniunt, cum meos mores & uita depingit, cum discutunt, cum uulnerant, cum inueperant. Sacri scriptores acsi quidam custodes ciuitatis sanctæ Ierusalem (quæ est ecclesia) uarios animorum inuestigat affectus, & inueniunt singulorum passiones, bonos mores, & morbum quo quisq; laborat, nullus uel cogitatio nō inuenitur ab illis. Quoties illa lego, quasi inuentum me & deprehensum puto. Illa me exhortationum faculis ferunt, illa uulnerant, dum quod integrum arbitrabar, saucium esse conuincunt. Illa simulationis tollunt uelamen, ignorantia uel obliuionis iuoluntum false pallium gloriæ. Illa acsi pallio quodad & dissimulationis spolium operimento, & elationis ornamento. Illa me quodam præsumptæ fallaciter gloriæ pallio spoliāt, dum cōscientiæ denudat infirma. Vltiter ergo à custodibus in hunc modum inuenior, quāuis dilectū admodum inuenire non queam. Deniq; iam minus in me id quo gloriar, minus in quo quæſcam inueniens. amoris in dilectam facibus mardeſco. G. Filia Ierusalem nūcitate dilecto, quia amore languo. Per me non audeo accedere, non hanc familiaritatem mihi præsumo, non sui copiam mihi adhuc Iesus indulget: id est filia Ierusalem ad uos accedo, uos ambio, uobis causam commēdo, committo negotium, nūcitate dilecto. Quasi ignorat, dum dissimulat. Custodes spoliēt, filia nūciant, doctores exhortentur, exorent filia. Filia Ierusalem nūcitate dilecto quia amore languo. Nūcitate, inquit, frequēs suggestio dilectum inflectet. Iam exuta sum, iam spoliata sum meipsa, iam idonea dilecto uestiri. Spoliata & exoccupata mēs languet amore, nūcitate dilecto quia amore languo. Fratres si uos increpatorius doctoris sermo tægere specialiter uis detur ueſtro expresse ferire mores, mentis ueſtræ nudare uulnera, uel occultate uel excecata cōſcientiæ tollere pallium: ad inuentum amoris, non ad odiū illud inuenire, fo mitem. Cur priuatam trahis ad infirmitatem, quod in communem profertur ad omnes? Forsitan ad te quod dicitur respicit, te tamen nominatim non exprimit. Amoris tibi languorem generalis tibi inſinuet correctio, non murmuris passionem. Et si nō dulcis illius amoris desiderio lāgues, bonum est, si interim languens pudore delicti, si lāgues penitentia, si timore iudicij configuntur carnes tue. Cōuertere in ærumna tua dum cōfigitur spina, delictum confite-re, & operimenti palliū quo inſinuat dissimulante abſcōdis, sine ut tibi tollat: noli pertinacius, noli striccius hypocrisis te pallio operire, inuoluere tegumento. Nō conuertetur ad te Iesus, nisi simulationis & fallaciæ à te fuerit ablatum uelamē, quod tibi cōſilio quædā & displicent di metus prætexuit. Operuit confusio faciem cōſcientiæ rux. Aufer uelamen confuſionis, cōſeſionis induere. Nā & dominus confessionem induit, cōſeſionem non iniam sed tuam. Hoc fe ornatum pallio reputat. hoc à te mutatur, hoc illi pallium trahit, quod affectuose tollit quasi pinguis amoris, & reconciliationis signum. Tunc incipies amore languere, cum prius penitentia fueris affectibus languida. Tunc te incipient filia Ierusalem commendare dilecto. Tunc cælestes spiritus & anime spirituales congratulantes languorem nūciant amoris. D. Sed nos ex abundantiam super penitentia statu uersamus hunc locum, cuius tota facies perfectiora quædam uideatur spirare, & eius consona gratiæ quæ sponſe meretur conditione censerit. Quæsiui (inquit) & non inueni illum, uocauit & non respondit mihi, inuenierunt me custodes ciuitatis. Meditando quærit, uocat orando, audiendo doctores inuenitur, percutitur, uulneratur, exuitur.

Eccle. 7.

Canti. 5.

Lu. 24.

Psal. 138.

Canti. 5.

Psal. 118.

Canti. 5.

Psal. 118.

Canti. 5.

Prou. 1.

Iob. 13.

Nota.

Canti. 5.

Canti. 5.

